

PE DRUMUL CEL BUN

Ion JURCA ROVINA

Monolog balneic despre agresarea feminizării

Într-o revenire benefică „acasă” după renovarea sălii, Teatrul German de Stat din Timișoara, vrând parcă să-și răsplătească publicul pentru lunga perioadă în care a fost nevoit să se lase încercat de condițiile precare oferite de spațiul aflat în reparație, a prezentat în premieră, spre încheierea stagiunii, celebrul musical *Sunetul muzicii*. Un spectacol frumos, dar greu de scos la rampă, cum zicea directorul instituției, Lucian Vârșândan. Chiar dacă există și aici, ca la Teatrul Maghiar, o experiență a acestui gen de montări, de data aceasta, proba de nivel pentru tână regizoare Simona Vintilă (actriță a teatrului) și actorii din distribuție a dat-o colaborarea cu solistul Cristian Rudic de la Opera Română, un nume cunoscut și pe scenele austriece. De altfel, teatrul apelează, în ideea strict valorică a spectacolelor sale, la susțineri din afară. Drept urmare: spectacole în viziuni originale (și pentru valorizarea trupei), cum au fost în actuala stagiune *Ultimul incendiu* de Dea Loher, cu regizor, scenograf din Germania, sau *Cântăreața cheală*, avându-l ca director de scenă pe Alexandru Dabija.

O fericită lucrare de distribuie în roluri întreține instituția, prin tradiție, cu Secția germană de teatru de la Facultatea de Muzică a Universității, sursă permanentă de actori. Mai mult, sunt preluate și unele spectacole lucrate cu studenți de cadrele didactice de la catedre. Precum este cazul premierei cu piesa ***Avem toate aceeași poveste*** de Dario Fo & Franca Rame, prezentată la încheierea stagiunii. Piesa-monolog este interpretată de tână actriță Olga Török, reprezentând lucrarea ei de licență de anul trecut. Impresia bună lăsată, în aprilie anul acesta, la Festivalul Internațional „One man Show-Gala Star” din Bacău a fost un motiv în plus pentru includerea spectacolului în repertoriul teatrului, teatru a cărui angajată este de acum interpreta.

Un monolog având ca model *Mistero Buffo* al lui Dario Fo, din perioada anilor '70, este această poveste rostită de o tânără după impactul cu bărbatul întâlnit. În orgoliul emancipativ, dar și în durerea care o interiorizează, Fata (generic pentru toate tinerele) trece prin câteva stări existențiale, graviditatea, refuzul de a face avortul în momentul percepției lui, cu toate consecințele, prima revoltă împotriva bărbatului („de ce nu le e dat și bărbaților să nască?”), nașterea copilului. Până aici, povestea curge ca o confesiune pe care Olga Török o imprimă personajului său cu accente dramatice, de victimă naivă a agresivității masculine, dar și cu reculegeri de luciditate și cu explozii satirice, ori cu reacție de sorginte ancestrală împotriva datelor prestabilite naturii feminine.

O schimbare bruscă se produce în monologul care, în totalitatea lui, durează pentru spectator doar 35 de minute. De aici, actrița are de rostit și de exemplificat (cu niște figurine) o povestire care devine un ciudat cântec de leagăn, cu un joc grotesc și păpușaresc, parabolă onirică, în care se multiplică personajele: fata și păpușa ei, cu bărbații care le agrează (motanul roșu, piticul, inginerul electrician), în final păpușa devenind obiectul răzbunării într-o viziune exprimată violent, folosind un limbaj scatologic. După care, Fata, eliberată de propria psihoză, se regăsește cu

Olga TÖRÖK

Foto: TGST

bebelușul în brațe, acceptându-și condiția. Un fel de împletitură cu fire de intimitate, agresivitate satirică, comic, grotesc până la vulgaritate (limbajul licențios e cultivat, se vede, în limbile europene) are de făcut în jocul ei tânăra interpretă. Textul pare un eseu rezumativ dintr-un discurs-maraton despre agresarea feminității, expus scenic de Olga Török cu tensiune, într-un timp condensat. E nevoie de concentrare mentală și de mijloace de expresie pe care (precum a dovedit-o și în rolul Mary, din *Cântăreața cheală*), ea le are încă din facultate și le câștigă pe scenă.

Teatrul German de Stat Timișoara – Avem toate aceași poveste (Wir haben alle die gleiche Geschichte) de **Dario Fo & Franca Rame**. Traducerea în limba germană: **Renate Chotjewitz-Häfner**. Îndrumarea artistică: **Enikő Benczö**. Leight-design: **Stephan Andreas Darida**. Decorul și costumele: **Vasile Isclu**. Cu: **Olga Török**. **Premiera: 21 iunie 2009.**